

РИЗИКИ І ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Українська економіка, характеризується складністю умов господарювання, це приводиться багатьма чинниками. На теперішньому етапі розвитку економіки країни, в умовах кризи та за складних трансформаційних процесів суттєво ускладнюються умови господарювання вітчизняних підприємств. Ефективність діяльності суб'єктів господарювання зумовлюється переважно станом їх фінансів, що приводить до необхідності розгляду проблеми забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Поняття фінансова безпека підприємства почало свій розвиток порівняно нещодавно, це стало реакцією на сучасні трансформації в економіці, вони позначилися на умовах господарювання. Чинником виникнення та постійного посилення уваги до цих проблем є трансформаційна криза в українській економіці, яка охопила всі сфери економіки держави і стала великою перешкодою на шляху забезпечення стабільного розвитку економіки та суспільства. Тому питання забезпечення фінансової безпеки України розглядається як один із найважливіших національних пріоритетів, який вимагає посиленої уваги.

Питання фінансової безпеки є системними, оскільки вони стосуються і пов'язують окремі країни, регіони, господарюючі суб'єкти, політику, економіку, фінанси, фінансову безпеку окремого громадянина, домашніх господарств, населення в цілому, підприємців, підприємств, організацій, установ та їх асоціацій, галузей господарського комплексу регіонів, окремих секторів економіки, держави та різноманітних міждержавних утворень, світового співтовариства в цілому.

Не існує єдиного загального визначення категорії «фінансова безпека» як на рівні держави так і на рівні окремого суб'єкта господарювання. Є низка формулювань цього поняття на рівні державної безпеки, які розкривають його суть і дають підхід до терміну «фінансова безпека суб'єктів господарювання».

Актуальний стан вітчизняної економіки говорить про те, що необхідно більше уваги приділяти питанням впровадження механізмів забезпечення фінансової безпеки саме на рівні суб'єктів підприємництва сфери матеріального виробництва, і це підтверджується тим, що діяльність цих підприємств пов'язана зі значною кількістю ризиків і нестабільністю як внутрішнього, так і зовнішнього їх середовища, а також загрозами поглинання, зокрема, через процедури банкрутства.

Сучасні умови господарювання вимагають зростання ролі ефективного управління економічною та фінансовою діяльністю підприємства. Це зумовлено тим, що фінансово-економічна діяльність формує фінансове забезпечення операційної і інвестиційної діяльності підприємства, впровадження інновацій, підвищення конкурентоспроможності продукції та забезпечення стійкого розвитку підприємства.

В умовах глобалізації та посилення інтеграційних процесів в світі проблема фінансової стійкості та надійності суб'єктів підприємництва є досить актуальною. Вирішення даного питання потребує удосконалення підходів до мінімізації та нейтралізації ризиків та загроз фінансової безпеки.

Базисом ризикової концепції фінансової безпеки є об'єктивне існування ризиків та загроз, спроможних погіршити фінансовий стан підприємства та результати його діяльності, як в поточному, так і довгостроковому періоді. Відповідно до цього необхідно є організація та налагодження системи ризик-менеджменту, спрямованої на визначення найбільш вагомих загроз та розробку заходів для протидії.

Усі види ризиків є взаємозалежними і впливають на діяльність підприємства, що ускладнює прийняття управлінського рішення та вимагає ґрунтовного аналізу причин їх виникнення.

Відповідно до дослідження «Барометр ризиків Allianz 2015 року», проведеного на підставі глобального опитування експертів з корпоративного страхування, визначено ключові ризики для компаній в різних регіонах і галузях економіки (рис. 1).

Для вітчизняних компаній найбільш суттєвими є такі ризики:

- війна, політичні та соціальні негаразди (65 %);
- шахрайство та корупція (39 %);
- пожежі та вибухи (35 %);
- тероризм (27 %).

Причому перший і останній ризики минулого року взагалі не розглядались під час опитувань.

Результати дослідження аналітиків PwC, свідчать про те, що найпоширенішими економічними злочинами в Україні є:

- незаконне привласнення майна (73 % опитаних респондентів, що зіткнулись з економічною злочинністю);
- корупція та хабарництво (60 %);

- маніпуляція з фінансовою звітністю (30 %);
- недобросовісна конкуренція (23 %);
- кіберзлочинність (23 %).

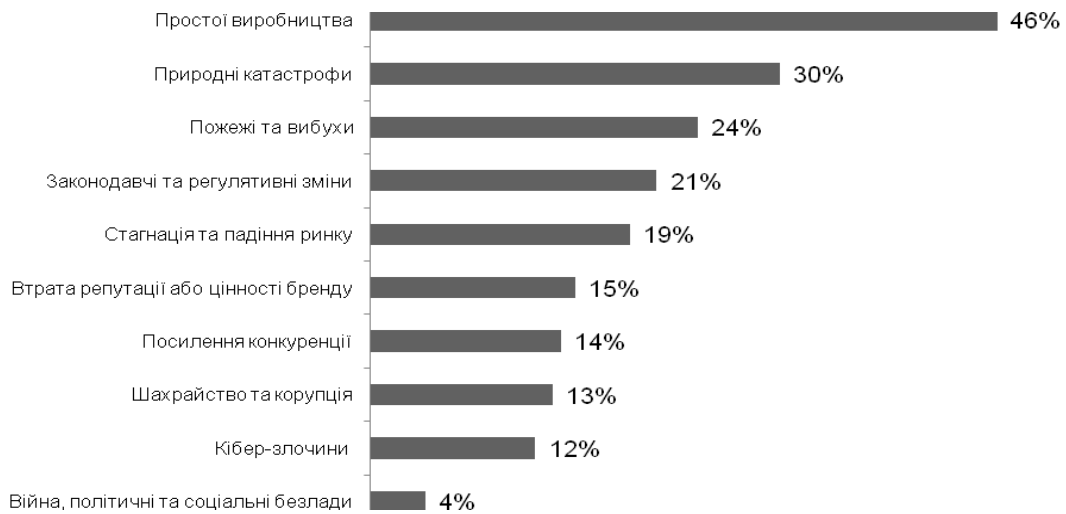

Рис. 1. Найсерйозніші ризики світової економіки, % опитаних респондентів

Керівництву та службі безпеки підприємства (за наявності) необхідно приділити увагу:

- 1) моніторингу та ідентифікації ризиків;
- 2) прогнозуванню фінансових процесів та явищ за допомогою сучасних програмних продуктів;
- 3) підвищення кваліфікації персоналу;
- 4) розробка плану антикризових заходів.

ПАРЧЕВСЬКА Ірина Петрівна – студентка, Житомирський державний технологічний університет

Наукові інтереси: фінансова безпека суб'єктів підприємництва

E-mail: parcheva.iren@rambler.ru

Телефон: (063)8131722